

KANTAR TNS

Výzkum před prezidentskými volbami

3. vlna

8. 1. 2018

Zpracováno exkluzivně pro:

Velikost vzorku	N = 1 503 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	3. 1. – 7. 1. 2018
Metoda sběru dat	Telefonický sběr vyškolenými operátory (CATI)
Výběr	Náhodný výběr
Charakteristika výzkumu	Reprezentativní výzkum populace oprávněných voličů ČR
Reprezentativita	<p>Vzorek je reprezentativní pro dospělou populaci ČR podle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základních sociodemografických charakteristik (kraj, věk, pohlaví, vzdělání, velikosti obce) • věk × vzdělání, pohlaví × věk, pracovní status respondenta • účast a strana volená ve volbách do PSP 2017, účast a volený kandidát v druhém kole prezidentských voleb 2013 <p>Reprezentativita je náhodným výběrem a dovážením dat.</p>
Realizátor a zadavatel	výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. a Kantar TNS CZ, s.r.o. exkluzivně pro Českou televizi
Statistická chyba	Náhodná statistická odchylka činí +/- 1,5 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 4 procentní body u postojů, které zastává 50 % respondentů.

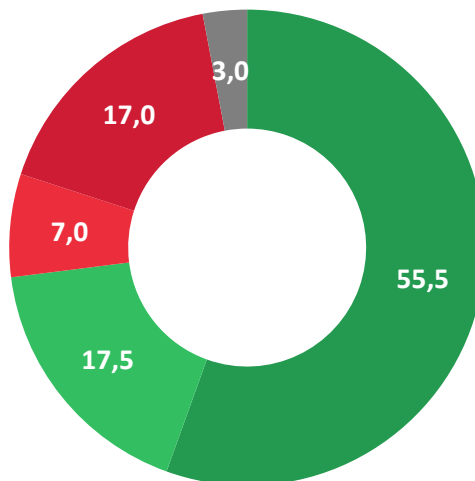

KANTAR TNS.

Volební model

Ochota jít k prvnímu kolu prezidentských voleb

■ určitě ano

■ spíše ano

■ spíše ne

■ určitě ne

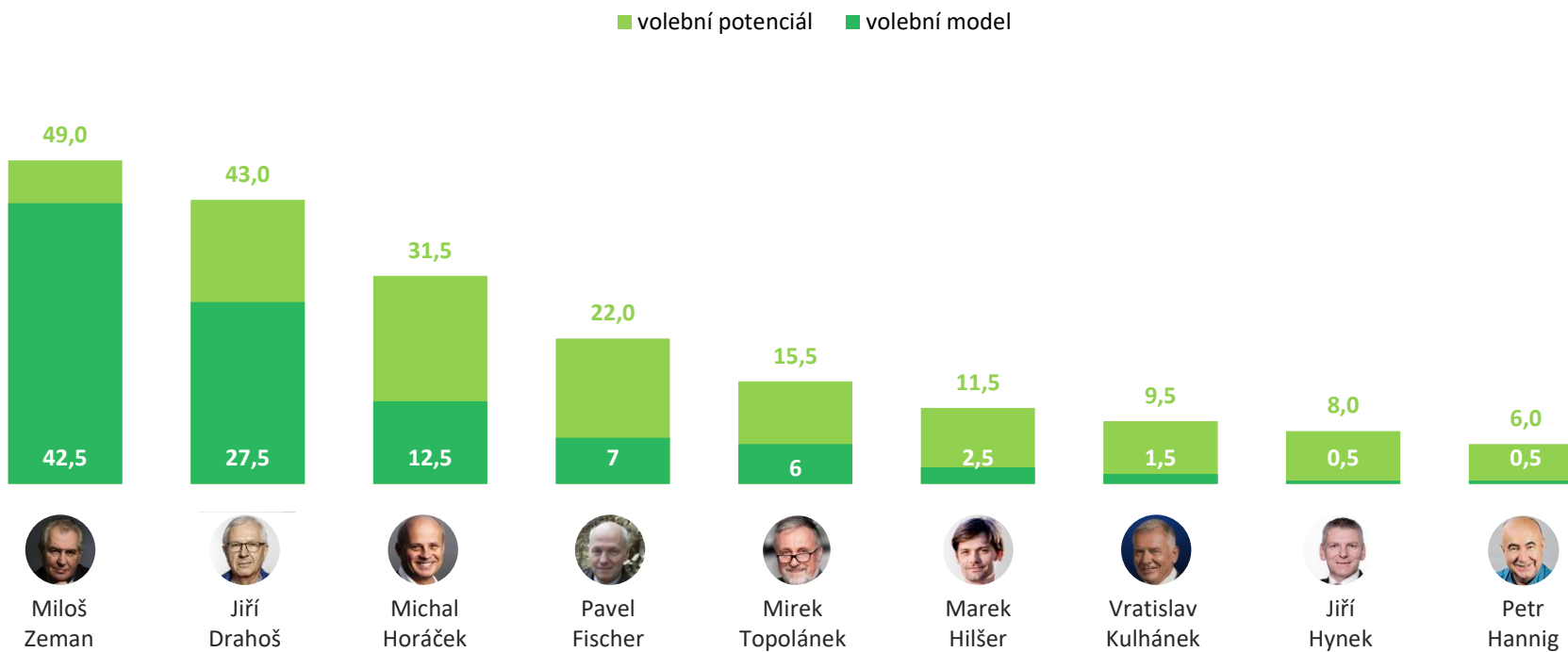
■ neví/bez odpovědi

Někteří lidé se voleb účastní, řada dalších k nim nechodí či nemůže jít. Zúčastníte se prvního kola přímé volby prezidenta, které koná v příštím týdnu?

Účast u voleb deklaruje 73 % respondentů. Reálná účast byla však i v minulých prezidentských volbách o trochu nižší, než ve výzkumech konaných před volbami. Oproti Sněmovním volbám je také více zastoupená skupina lidí, která si účastí není jista („spíše ano“). Největší ochota k účasti je v tradičních táborech podporovatelů Miloše Zemana (lidé ve věku 60–69 let) a táborech jeho odpůrců (vysokoškoláci, lidé z Prahy a velkých měst a s vyššími příjmy). Nejvlažnější jsou z hlediska volební účasti lidé s nízkým vzděláním a lidé mladší 30 let.

N = 1503 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

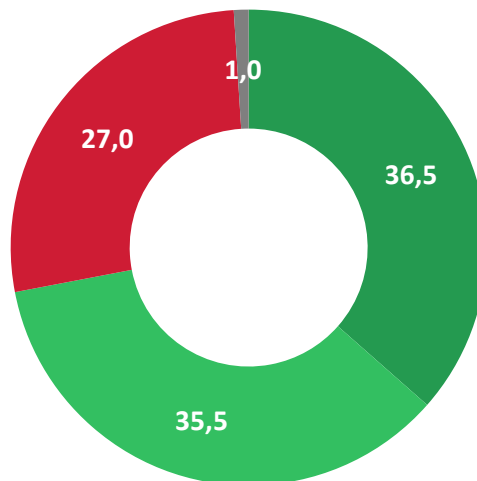
Volební model a volební potenciál pro první kolo prezidentských voleb

Favoritem prvního kola prezidentské volby zůstává Miloš Zeman. Na začátku ledna by získal přes 40 % hlasů. Na druhém místě by zřejmě skončil Jiří Drahoš s podporou okolo 27,5 %. Nejpravděpodobnější aktuální zisk Michala Horáčka je 12,5 %. Podpora kandidátů se však může v posledním týdnu výrazně měnit. Jen menšina respondentů je totiž pevně rozhodnuta (viz následující slide). To se projevuje do volebních potenciálů – pokud by Jiří Drahoš plně naplnil svůj potenciál a podpora Miloše Zemana klesla, může teoreticky první kolo i vyhrát. Pokud by naopak svůj potenciál naplnil Michal Horáček, může se dostat až na zisk okolo 30 % hlasů a útočit na postavení Jiřího Drahoše. Relativně vysoký volební potenciál má i Pavel Fischer, který je často druhým zvažovaným kandidátem. Šance ostatních kandidátů na postup do druhého kola je díky potenciálům do 15 % nižší.

N = 900 respondentů vstupuje do volebního modelu, N = 1250 vstupuje do volebních potenciálů. Výpočet modelu a potenciálů je popsán v příloze této zprávy. Statistická chyba volebního modelu se pohybuje mezi $\pm 0,5$ (u nejslabších kandidátů) a $\pm 3,5$ p. b. (u Miloše Zemana).

Pevnost přesvědčení o volbě nejvážněji zvažovaného kandidáta

■ zcela rozhodnutý/-á

■ takřka rozhodnutý/-á

■ nejste rozhodnutý/-á

■ neví/bez odpovědi

Nakolik jste rozhodnut(a), že byste v případě své účasti ve volbách v současnosti volil(a) právě ... ?

Jen 37 % lidí, kteří nevyklučují účast u voleb, je pevně rozhodnuto, kterého kandidáta by v případě své účasti volili. Pevnost rozhodnutí od prosince takřka nevzrostla (tehdy 35 % zcela rozhodnuto). Řada lidí se tedy bude rozhodovat v posledním týdnu. Pevnost rozhodnutí je navíc omezena tím, že část lidí, kteří jsou si jisti kandidátem, váhá o účasti. Jen zhruba 30 % potenciálních voličů si je tak jisto jak účastí, tak výběrem kandidáta. To je výrazně nižší míra rozhodnutosti než týden před volbami do Sněmovny. Podpora kandidátů se tak může v měsíci do voleb velmi dynamicky měnit. To může zasáhnout do konečného zisku Miloše Zemana, ale zejména do zisku jeho protikandidátů, kde je míra váhání vyšší.

N = 1111 respondentů – nevyklučující účast; respondenti, kteří váhají mezi dvěma kandidáty zařazeni do nerozhodnutých; zobrazena procenta odpovědí

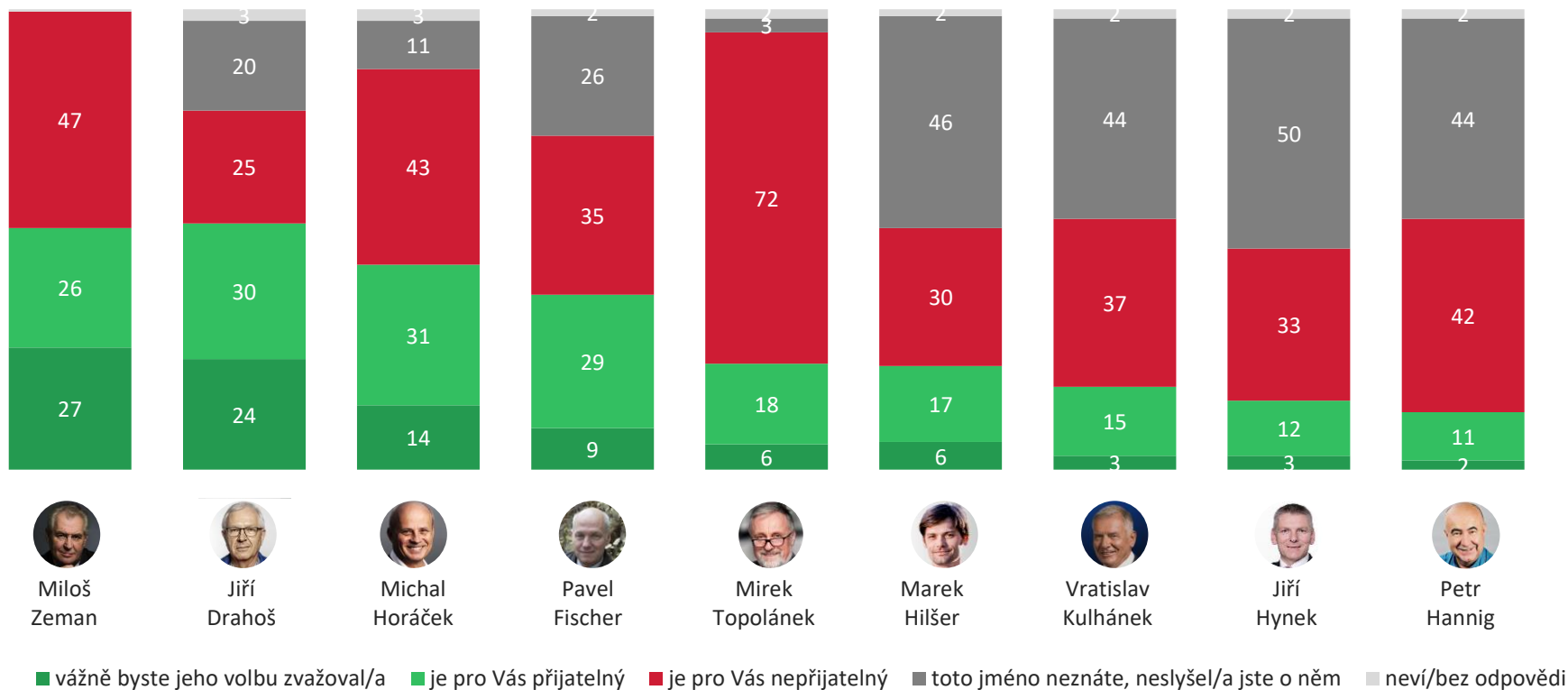

KANTAR TNS.

Postoj k jednotlivým kandidátům

Detailní pohled na postoje k jednotlivým kandidátům v prvním kole prezidentské volby

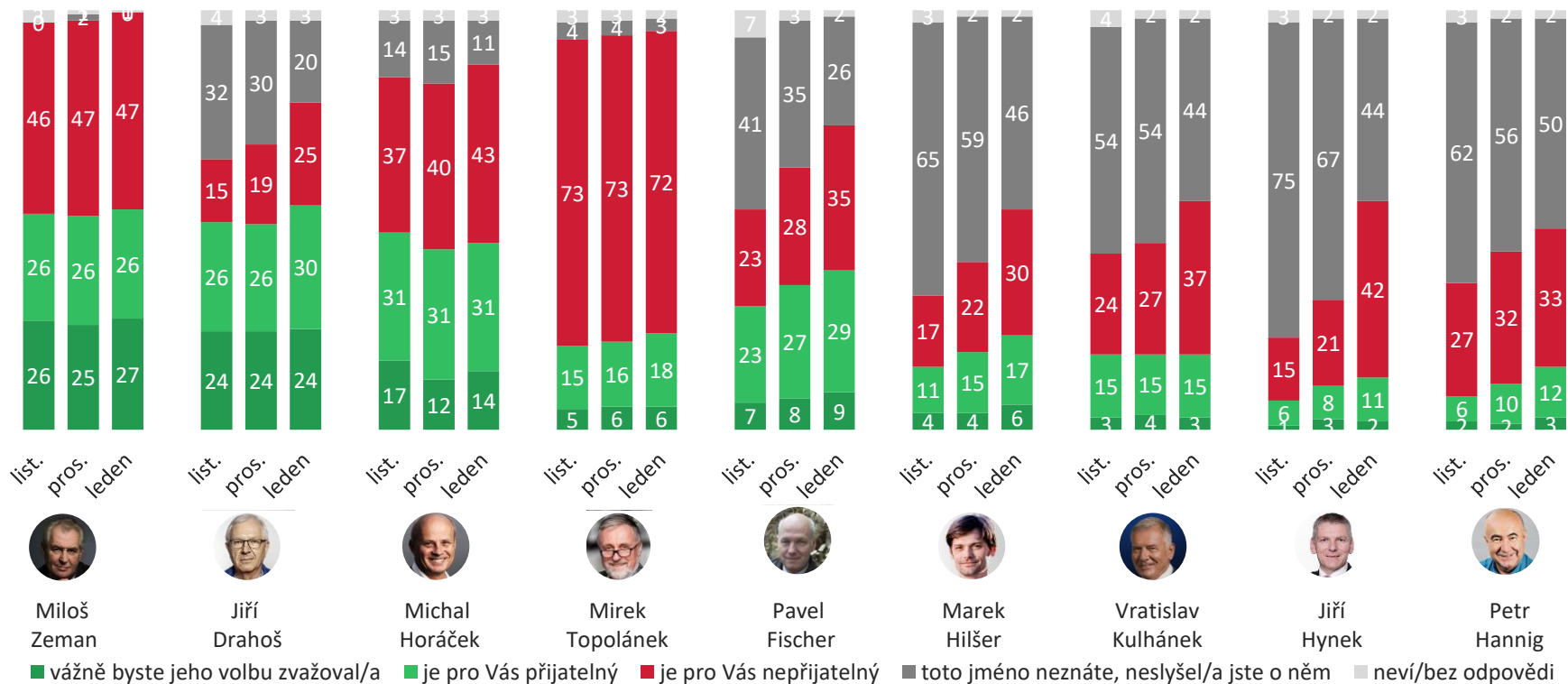
Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

Nejvyšší podporu respondentů, kteří nevyklučují účast v prvním kole voleb, mají čtyři kandidáti: Miloš Zeman, Jiří Drahoš, Michal Horáček a Pavel Fischer. Zeman a Drahoš častěji patří mezi vážně zvažované, u Michala Horáčka a Pavla Fischera převládá hodnocení jako přijatelných. Podpora Jiřího Drahoše a Pavla Fischera může být ještě z části omezena tím, že je okolo 20 % respektive 26 % možných voličů nezná, ačkoli jejich znalost stoupá (viz následující slide). Potenciál Mirka Topolánka je redukován tím, že je pro takřka tři čtvrtiny voličů nepřijatelný. Současný prezident Miloš Zeman nejvíce polarizuje – necelá polovina z dotázaných ho pak označila za nepřijatelného. To limituje jeho pozici v druhém kole proti kandidátům, kteří mají méně odpůrců.

N = 1181 respondentů nevyklučujících účast u voleb

Vývoj postojů k jednotlivým kandidátům v prvním kole prezidentské volby

Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

Hodnocení Miloše Zemana a Michala Horáčka je v posledních třech měsících velmi stabilní. U Jiřího Drahoše v posledním měsíci poměrně výrazně vzrostla znalost, ale s ní přibývá jak vlašných podporovatelů tak odpůrců. Podobný efekt mělo v posledním měsíci další navyšování znalosti u Pavla Fischera. Velký posun ve znalosti v posledním měsíci zaznamenali Marek Hilšer, Vratislav Kulhánek, Jiří Hynek a Petr Hannig – přesto je nezná zhruba polovina respondentů nevylučujících účast. Zvýšení znalosti se ale u nich promítá do mírného navýšení volebního potenciálu v prvním kole. U Jiřího Drahoše pak zřejmě i do mírně silnější pozice v potenciálním duelu pro Miloši Zemanovi (viz níže).

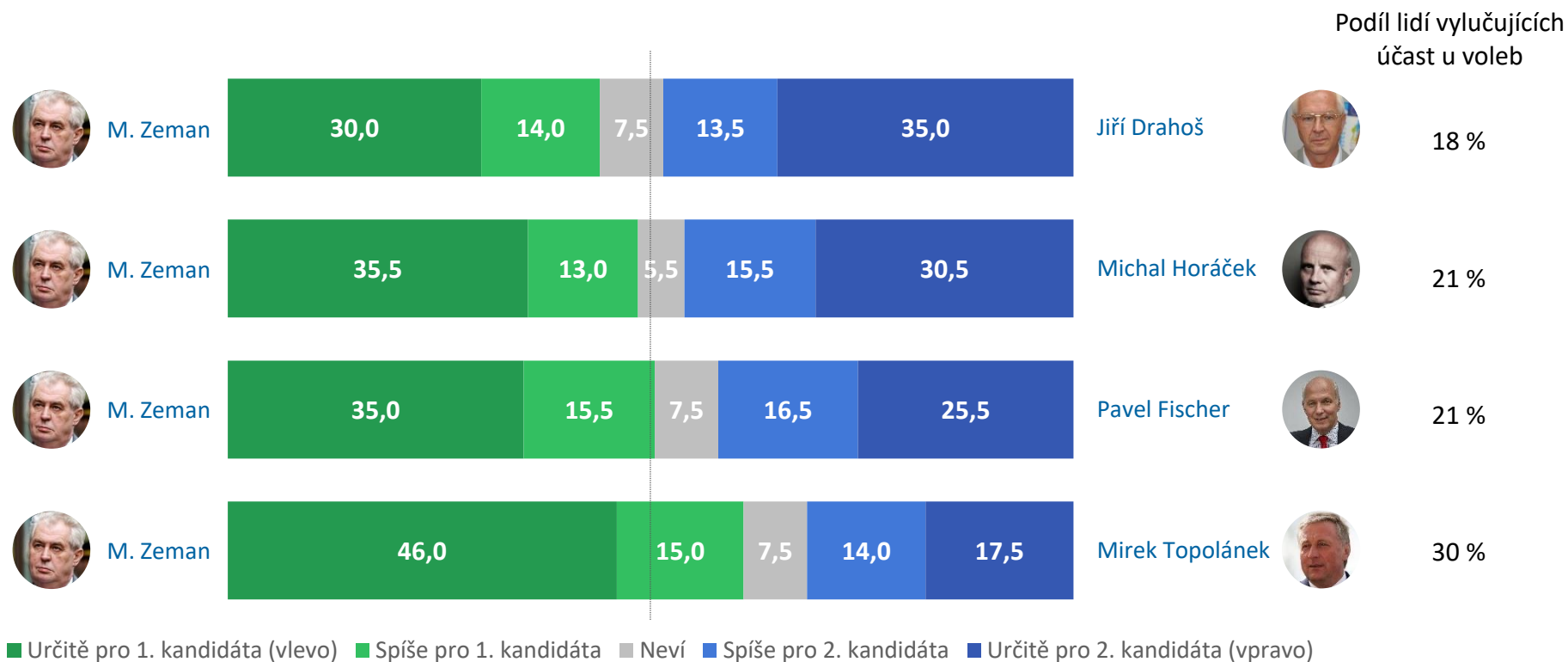

KANTAR TNS.

Volební duely

Duely v 2. kole prezidentské volby – celkové odpovědi (nejde o volební model)

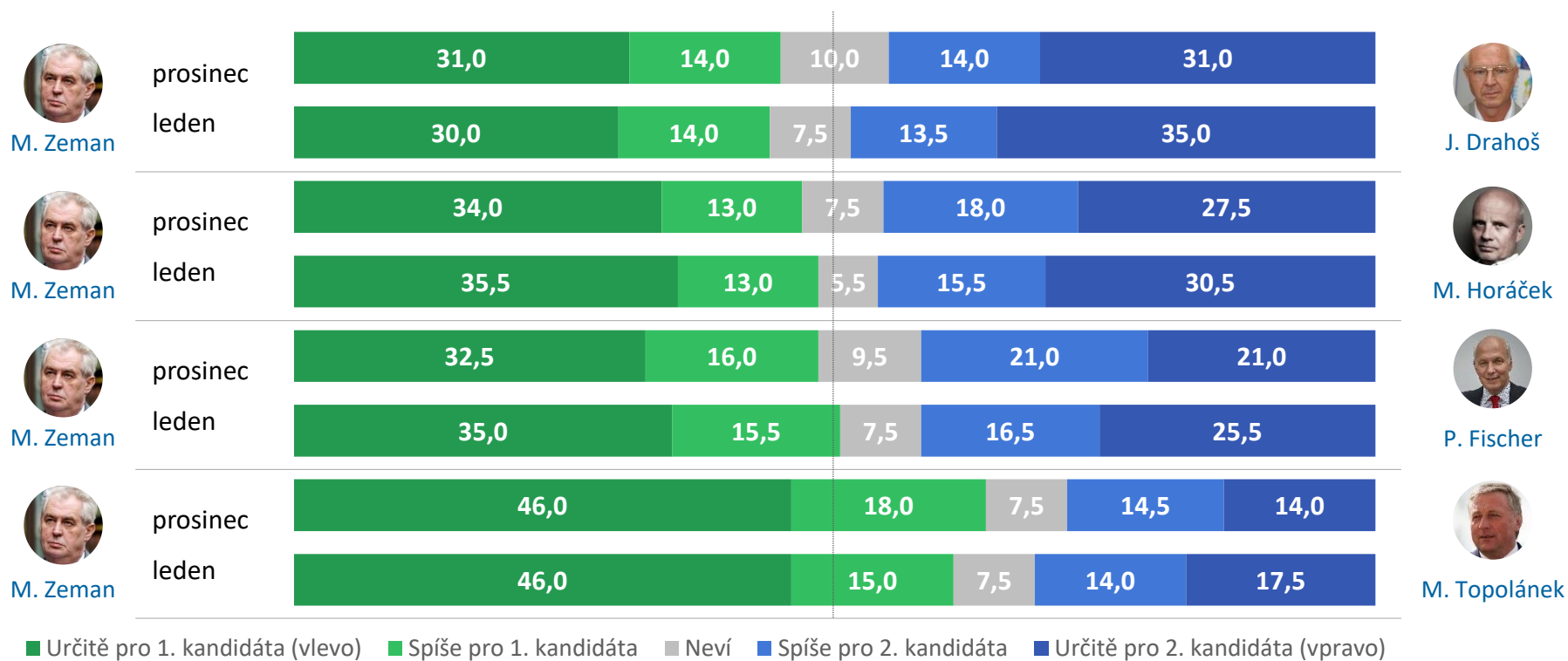

A02. Pokud by se do druhého kola dostali následující dva kandidáti, pro koho byste hlasoval(a)?

Testované potenciální duely Miloše Zemana s Jiřím Drahošem a Michalem Horáčkem jsou velmi těsné. V prvním duelu by byl v současnosti mírným favoritem Jiří Drahoš, musel by však získat část váhajících voličů. V duelu Miloše Zemana a Michala Horáčka by byl naopak mírným favoritem současný prezident, ale i tento duel je otevřený a Zeman by musel přesvědčit část nerozhodnutých voličů. V obou duelech by byla velmi důležitá volební účast jednotlivých táborů. Zeman by byl výraznějším favoritem proti Pavlu Fischerovi. Zcela minimální šance v duelu s Milošem Zemanem by pak měl v případě postupu Mirek Topolánek. Velká část lidí by se v tomto případě nezúčastnila voleb a takřka polovina lidí (46 %), kteří účast nevylučují, by si byla jistá volbou Zemana.

N = 1503 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

Duely v 2. kole prezidentské volby – celkové odpovědi (nejde o volební model)

A02. Pokud by se do druhého kola dostali následující dva kandidáti, pro koho byste hlasoval(a)?

Pozice Jiřího Drahoše v duelu proti Miloši Zemanovi oproti prosinci mírně posílila, mimo jiné díky zvýšení znalosti. Má vyšší jádro voličů, kteří by si byli jisti jeho volbou. Nárůst jádra jistých voličů lze sledovat v potenciálním duelu s Milošem Zemanem i s Michalem Horáčkem (30,5 % versus 27,5 % v prosinci) a Pavla Fischera (25,5 % versus 21 %). To je důsledkem zejména obecně vyšší aktuální mobilizovanosti voličů, kteří v druhém kole chtějí hlasovat proti současnému prezidentovi. Je však otázkou, zda tato mobilizace vydrží až do případného druhého kola voleb. Z dat přitom nelze zcela vyloučit ani hypotézu vítězství Miloše Zemana v prvním kole, při němž by k druhému kolu nedošlo.

N = 1503 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

KANTAR TNS.

Konstrukce volebního modelu

Prezidentský volební model je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých kandidátů v době sběru dat.

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- zcela nevylučují svoji účast v prezidentských volbách,
- uvedou konkrétní jedno jméno kandidáta, kterého v současné době vážně zvažují
- a jsou o své volbě zcela nebo takřka rozhodnutí.

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100 %. Tím vznikne volební model.

Metodika tvorby volebního modelu je analogická metodice využívané TNS Kantar úspěšně v projektu Trendy Česka pro Českou televizi (zde model pro volby do Sněmovny).

Doplňkem k volebnímu modelu je aktuální **volební potenciál**. Aktuální **VOLEBNÍ POTENCIÁL** ukazuje, kolik % hlasů by daný kandidát v **SOUČASNOSTI** mohl získat, pokud by se k němu přiklonili všichni voliči, kteří zvažují jeho volbu a nevylučují účast. Volební potenciál je nutno chápat pro každého kandidáta odděleně a jeho suma je vyšší než 100 %.

Pomocí tzv. vážení upravujeme strukturu výběrového vzorku tak, aby odpovídala struktuře celé populace. Finální datový soubor byl tak převážen podle základních sociodemografických ukazatelů: pohlaví, věk, vzdělání, kraj, velikost místa bydliště a ekonomický status. V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2017 a preferovaný kandidát v prezidentské volbě v roce 2013.

Dotazník prezidentského modelu se skládá z následujících otázek.

Otázka 1. Někteří lidé se jich účastní, řada dalších k těmto volbám nechodí či nemůže jít. Zúčastnil(a) byste se prvního kola přímé volby prezidenta, pokud by se konala v příštím týdnu?

Otázka 2. Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

Otázka 3. Uvedl(a) jste více kandidátů, jejichž volbu byste vážně zvažoval(a) / byli by pro vás přijatelní. Kdo by byl vaším hlavním preferovaným kandidátem – koho byste nyní zřejmě volil(a)?

Otázka 4. Nakolik rozhodnut(a), že byste v případě své účasti ve volbách v současnosti volil(a) právě (jméno kandidáta)?

KANTAR TNS.

Struktura vzorku

Struktura vzorku – Sociodemografie I

	%
Pohlaví	
Muž	49
Žena	51
Věková skupina	
18 – 29 let	17
30 – 39 let	19
40 – 49 let	18
50 – 59 let	15
60 – 69 let	16
70 let a více	15
Dosažené vzdělání	
Základní / Vyučen/ Střední škola bez maturity	46
Středoškolské s maturitou	36
Vysokoškolské	18

Struktura vzorku – Sociodemografie II

	%
VMB	
do 999 obyv.	17
1000 – 4999 obyv.	22
5 000 – 19 999 obyv.	18
20 000 – 99 999 obyv.	21
100 000 a více obyv.	22
Region	
Praha	12
Středočeský kraj	12
Karlovarský kraj	3
Plzeňský kraj	6
Jihočeský kraj	6
Ústecký kraj	8
Pardubický kraj	5
Liberecký kraj	4
Královehradecký kraj	5
Jihomoravský kraj	11
Moravskoslezský kraj	11
Vysočina	5
Zlínský kraj	6
Olomoucký kraj	6

Struktura vzorku – Sociodemografie III

	%
Volba v druhém kole prezidentské volby 2013	
Miloše Zemana	31
Karla Schwarzenberga	24
Nebyl volit / nemohl volit kvůli věku	41
Odmítl / nepamatuje si	4
Volba ve sněmovních volbách 2013	
ANO	16,5
ODS	6,5
Piráti	6,0
SPD – Tomio Okamura	6,0
KSČM	4,5
ČSSD	4,0
KDU-ČSL	3,0
TOP 09	3,0
Starostové a nezávislí – STAN	3,0
jiná strana	3,0
nebyl(a) volit	35,5
nepamatuje si, koho volil(a)	4,0
odmítá odpovědět	5,0

*Pro účely prezentace zokrouhлено na 0,5 procentního bodu